

NVE
nve@nve.no

Oslo, onsdag 1. Februar 2023

Deres ref. Ketil Krogstad
Vår ref. 10313-14648/KEK

NBBLs innspill til prisregulering av fjernvarme

NBBL støtter forslaget til Vista Analyse

Fjernvarmens naturlige monopol gjør at det også i fremtiden er nødvendig at myndighetene setter et pristak, først og fremst av hensyn til forbrukerne.

NBBL støtter forslag til nytt pristak på fjernvarme etter prinsippene som er foreslått fra Vista Analyse der «beste tilgjengelige alternative teknologi» er nytt pristak. NBBL mener oppvarming fra lokale varmepumper er et mye mer riktig sammenligningsgrunnlag enn «elektrisitet». For å illustrere dette så ble det levert ca. 1,7 TWh fjernvarme til husholdninger i Norge i 2021. Varmeproduksjon fra varmepumper til husholdninger var til sammenligning rundt 10 TWh i samme år.

NBBL mener et nytt pristak må beskytte kundene mot urimelig høye priser, og bidra til effektiv drift av fjernvarmeselskapene. Pristak med «beste tilgjengelige alternative teknologi», slik Vista foreslår, vil gjøre dagens fjernvarmeregulering mindre konkurransevridende, og gi bedre rammevilkår for markedsutvikling av alternative løsninger til fjernvarme. I dag favoriserer reguleringen fjernvarme foran lokale varmeløsninger. Varmepumper i bygg reduserer strøm- og effektuttak fra kraftnettet på kalde vinterdager, og er i tillegg en fleksibilitetsressurs ved å kunne kobles ut i korte perioder uten at det går ut over komfort for brukere av bygget.

NBBL vil også understreke at dersom fjernvarmeprisen settes på et nivå som kan konkurrere med lokale løsninger kan det gi fjernvarme mulighet for vekst. En mer riktig og konkurransedyktig prising av fjernvarme vil bidra til at kundene etterspør og velger fjernvarmeleverandøren fremfor andre løsninger.

Innelåste kunder med fjernvarme

Det er NBBLs klare oppfatning at husholdninger med fjernvarme er «innelåste kunder» med dagens regulering. Dagens fjernvarmeregime binder husholdningskunder spesielt sterkt. Grunnen til dette er at bygg og felles energianlegg i borettslag og sameier er eid og styrt av beboerne selv. Disse er helt vanlige folk og mangler naturlig nok kompetansen og investeringsevnen som må til for å velge alternativer til fjernvarme.

OBOS og NBBL har nylig gjennomført en undersøkelse blant 300 borettslag og sameier med totalt 26.000 boliger som er fjernvarmekunder. Dette utgjør om lag 10 prosent av husholdninger med fjernvarme i Norge. Et hovedfunn fra undersøkelsen er at kun 2 prosent hadde etablert supplerende energiforsyning (varmepumper), og ingen var i prosess for å avvikle fjernvarmen til fordel for alternative løsninger.

Andre spørsmål til høringen

1. Behandling av klager med dagens regulering

NVE har også bedt om innspill til hvordan NVE bør behandle klager på fjernvarmeprisen med dagens regulering. NBBL har ikke gått dypt inn i dette, men mener at videre arbeid med nytt pristak må prioriteres. For oss kan det virke som dagens praksis med spotpris månedssnitt er oppstått noe tilfeldig, i mangel på tydelig regulering. NBBL mener et pristak basert på 10 års historisk sesongbasert snitt på strømpris kan være mye enklere og mer forutsigbart.

2. Fastprisavtaler

NVE spør også om det skal tillates fastprisavtaler på fjernvarme. I dag er det ikke tillatt. NBBL poengterer at fastprisavtaler ikke er et alternativ til ny prisregulering, men et mulig supplement. NBBL mener det bør kunne tilbys fastprisavtaler. Slike avtaler vil først og fremst gi fjernvarmekundene forutsigbarhet for fremtidig kostnader, og ikke lavere pris. Forutsigbarhet for fremtidige kostnader er spesielt viktig for sårbare kunder med svak økonomi.

3. Spisslast

Når det gjelder spørsmål om prising av spisslast, så konstaterer NBBL at spisslast ikke er så aktuelt for husholdningskunder. Borettslag og sameier har ikke komplisert energimiks, slik som enkelte yrkesbygg, men oppvarmes enten med strøm eller fjernvarme. Dersom prising og regulering av fjernvarme endres kan spørsmålet om spisslast bli mer aktuelt på sikt, ved at andre og lokale energikilder blir mer benyttet, og fjernvarme blir et supplement som spisslast på kalde dager.

NBBL er stort sett enige i Vistas vurderinger at det må være mulig å tilby spisslast, og at dette må reguleres slik at det ikke blir en anledning til å omgå pristaket som er foreslått ved å sette en urimelig høy pris på spisslast. Spisslast må defineres, for eksempel ut fra normal grunnlast.

4. Fast tariffstruktur

NVE spør også om det bør etableres en fast tariffstruktur for prising av fjernvarme. NBBL mener dette avhenger av hva som til sist danner grunnlaget for prisingen. Når det gjelder Vistas forslag og anbefaling om pristak ut fra «beste tilgjengelige alternative varmeteknologi» fremstår fast tariffstruktur som det beste. NBBL mener det er viktig at NVE er regulator. NVE må enten sette prisen, eller lage en prisregulering som gjør det enkelt for kundene å etterprøve om prisen som fjernvarmeselskapet setter er riktig, og tilsvarende enkelt for NVE å avgjøre i klagesak.

Borettslag og sameier er ikke profesjonelle

Det er stor forskjell på husholdningskunder og næringskunder. Næringskunder er mer profesjonelle og økonomisk rasjonelle enn husholdningskunder, og kan i mye større grad balansere kjøp av fjernvarme ved planlegging og investering i alternativ energi og energisystem, og dermed oppnå en kostnadseffektiv energibruk. Husholdninger i borettslag og sameier med fjernvarme eier og drifter bygg som ofte er like kompliserte som næringsbygg, men eierne mangler kompetanse og har færre ressurser til disposisjon for forvaltning, drift og utvikling. Dette innebærer en asymmetri i kompetanse mellom kunde og fjernvarmeleverandør som gjør det særlig viktig med regulering og prismekanismer som beskytter og ivaretar kundenes interesser.

Med vennlig hilsen
Norske Boligbyggelags Landsforbund SA

Bård Folke Fredriksen
Adm. direktør